

նութեամբ եւ երեսուն մերը բարձրութեամբ :
 Դրսի յատակին ջորսդին երկաթի վանդակ
 քաշուած է, եւ ձակատին կողմէն քարէ բազմա-
 տիճան սանդուխով վեր կելլըցուի : ձակատին
 վրայ յոսկի տառերով գրուած է D. O. M. SUB
 INVOCATIONE SANCTÆ MAGDALENÆ, այսինքն ՏԵՍՈՒՅՆ
 ԱՍՏՈՒՅՈՅ ԱՄԵՆԱԿԱՆ, ԲԵՐԵՑՈՅՈՒԹԵԱՍԵ ՍԵՐՈՒ-
 ՀՈՅՑ ՄԱՐԻԱՄԻՆ ՄԱԳԴԱԼԵՆԱՅՈՅ : Անոր վրայ է
 Պ. Լըմերին ճարտարարուեստ բարձրաքանդակը,
 յորում Քրիստոս Տէրն մեր ունի վրայ կեցած է,
 Մագդաղենացին ոտքն ընկած : մեղացը բողո-
 քին կը խնդրէ. աչ կողմն են գրութեան Հրեշտակն
 ու Անմեղութիւնը, եւ անոր զօրավիզն կեցած են
 Հաւատքն ու Յոյսը. անոր ետեւէն Սէրը հետը եր-
 կու աղքատ աղայք առած : Անկեան ծայրը հրեշ-
 տակ մը՝ արդար մարդու հոգին գերեզմանէն
 հանելով՝ կըցուցընէ անոր յաւիտենական ուրա-
 խութիւնը, եւ քովը այս խօսքս գրուած է ECCE
 DIES SALUTIS ! ԱՀԱՍՔ ՓԲԿՈՒԹԵԱՅ. Անոր հակադիր
 անկեան մէջ մարդու մը ոտքին տակ գրուած է
 VAE IMPIO ! ՎԱՅ ԱՆՕՐԻՆԵ, զոր սատանան խա-

ւարային դժուրը կիշեցեն : Իսկ ձախ կողմին
 մնացած կտորը բռնած են Մոլորեալեաց կերպա-
 րանքները, զորոնք վրեժխնդիր հրեշտակը զոչա-
 ցեալ Մագդաղենացիէն կը հեռացընէ :

Եկեղեցւոյն դուռը պղինձ է, ու վրան Աստուծոյ
 պառաւիրանները ձեւացուցած : Եկեղեցին Լոյսը
 վերէն կառնու, բոլոր պատերը մարմարիտով
 պատած են. մարմարիտն էն նաեւ սիւներն ու քո-
 վընտի մատրանաձեւ խորանները : Եկեղեցւոյն
 բազմաքիւ պատկերացը մեշն շանաւորներէն են
 Մագդաղենացւոյն դարձը, անոնքն օրինակն ու
 մանր : Իսկ արձաններուն մէջ ճարտարագործ են
 օրինեալ ջրոյ անօրները, սուրբ Ատուածածնայ
 պսակը, եւ Քրիստոսի մկրտութիւնը :

Մագդաղենացւոյն երգեհոնն ալ որ Պ. Բաւա-
 լիէին գործարաններէն ելած է, հրաշակերտ կը-
 համարուի. մեծ կատարելութիւնն այն է որ քաջա-
 րուեստ երաժշտի մը ճարտար մատանցը տակ
 քաղցրանուագ մանկանց պարու ձայնը կը հանէ ի
 հիացումն ունկնդրաց :

Գլխաւորապէս զսոյսն ալ յայտնի զոստանն է
 յայտնաւոր զսոյսն զայնոյ զգոյնն զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

Եւ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ
 զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ զայնոյ

ԿԵՆՅԱՂՕԳՈՒՏ ԲԱՆՔ

ՔԱՂԱՔԱՂԱՐՈՒԹԻՒՆ

Որք միանգամ անկողմնասէր հոգւով եւ ճշմա-
 րիտ ազգասիրութեամբ — որ է ազգին պակա-
 սութիւնները տեսնել եւ կարեկցաբար զանոնք
 բառնալու ջանալ — մեր ազգին վրայ կընային,
 բարոյական բերութեանցը մէկը կը գտնեն նաեւ
 քաղաքավարութեան կամ մարդավարութեան
 այսինքն մարդու հետ պարտուպատշաճ կերպով
 վարուիլ գիտնալուն պակասութիւնը, որ եւ գեշ
 դաստիարակութիւնէ յառաջ կուգայ :

Երէ քաղաքավարութեան օգտակար ուսումը
 մեծատան ոսկեձեղուն մետաքսապատ պալատէն
 աղքատ ու գծուծ տնակը իջնայ, անշուշտ ենք
 որ ազգերնուս վրայ աւելի ընկերսիրութիւն ու
 միաբանական հոգի կը տեսնուի. եւ առանց այս
 երկու ամենահարկաւոր առաքինութեանց անկա-
 րելի է որ ազգ մը շուտով յառաջ երբայ ու մեծա-
 մեծ գործեր կատարէ :

լուն մեծապես կրնաաստեն: Ուստի հայր մը միսանգամ չհամարձակիր որդւոյն առջեւ անպատշաճ կերպով խօսելու կամ գործելու երբ անիկայ սիրուն պարզմտութեամբ մը իրեն կըդառնայ կըզրուցէ. « Սյա ըսածդ կամ ըրածդ չվայելեր; հայրիկ... » եթէ որդւոյն այս տղայական ու անկեղծ դիտողութեամբը հայրն ինքզինքը չշտկէ, գէթ կըզգուշանայ որ մէկ մըն ալ որդւոյն առջեւ քաղաքավարութեան կանոնացը դէմ չգործէ: Եւ որպէս զի ծնողք ազատ ըլլան որդւոց այսպիսի դիտողութիւններէն, ի հարկէ պետք է որ իրենք նախ քաջ գիտնան քաղաքավարութեան կանոններն եւ յետոյ անոնց սովորեցնեն: Ապա ուրեմն քաղաքավարութեան ուսումն ալ ամեն հասակի հարկաւոր է:

ԳԷՇ ԿՐԹՈՒԱԾ ՏՂԱՅ.

Ա.

ՄԱՔՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ՇԱՐԺՈՒԱԾԻ ՊԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

1. Առաւօտը ելլելուն պէս երեսը, ակռաները, ականջն ու ձեռքը լուալու եւ գլուխը սանտրելու անփոյր կըլլայ:

2. Եղունգները կըկրծէ, եւ կամ մարդու առջեւ զանոնք կըկտրէ ու կըմաքրէ:

3. Ինչ որ ձեռքն ունենայ, գրիչ, բուղբ, ձեռնոց, ծաղիկ, մէկէն բերանը կըտանի:

4. Երեսին, հագուստին կամ ձեռքին վրայ ունեցած աղտը բուքովը կըհանէ:

5. Եղունգներովը գլուխը կըքերէ, եւ երեսին վրայ քէ որ ուռեցքներ ունի՝ քերելով արին կըվազցընէ անոնցմէ:

6. Եղունգներովը ակռաներն ու ականջը կըմաքրէ:

7. Ձայնով քիբը կըսրբէ ու յետոյ քաշկինակը կըբանայ կընայի. քէ որ անքաղաքավարութիւնը քիչ մըն ալ առաջ տանի, մատուրներովը քիբը կըսրբէ եւ տեսնողներուն սիրտը կըխառնէ:

8. Ստեպ մատուրները քիբը կըտանի ու կըխառնէ, կըմաքրէ:

9. Ամեն տեղ կըքքէ. կարծես քէ քաշկինակին ինչ բանի գործածուիլը չգիտեր:

10. Վրան գլուխն աղտոտ՝ այցելութեան կերպայ:

11. Բերանը բուղբ կառնու կըծամէ ու անդադար շրթունքներուն վրայ կըբերէ, եւ կամ կըկտրէ ու ասդիս անդին կընետէ:

12. Նստած արթուն անդադար կըշարժէ:

13. Խօսելու ատեն միշտ ասդիս անդին գլուխը կըբերայ:

14. Թելերը ծնկուրներուն վրայ կիջեցընէ, եւ կամ ծունկը երկու ծալելով՝ ձեռուրներովը կըբռնէ:

15. Ծունկ ծնկի վրայ կըդնէ, եւ վրայինը անդադար կըշարժէ:

16. Ամենուն առջեւ անձնահաճութեամբ հայլին կընայի ու իր վրայ ունեցած համարումն յերես իւր կըյայտնէ:

17. Ուրիշի դիմաց անդադար մագերն, գդակն ու փողպատը կըշտկըտէ:

18. Մարդու առջեւ խառնափնդոր մագերով կեցէ:

19. Ոջինչ բաներու վրայ անմտաբար բարձր ձայնով կըծիծաղի, եւ կամ բերանաբաց զմայլած կընայի:

20. Քովի խօսողին վրայ ձեռուրները կըպրտտցընէ, երբեմն անոր կոճակները, երբեմն օձիքը, եւ երբեմն քեզանիքը կըբռնէ:

21. Շարունակ ժամացուցին շղթան կամ բանալին կըխառնէ. կարծես քէ ժամացույց ունենալը կուզէ որ ամէնքն իմանան:

22. Երբոր երգի կամ նուագարանի ձայն կառնու, մէկէն կըսկսի ինքն ալ երգել, ոտքը եւ կամ ձեռքը զարնել:

23. Ոտքովը քովիններուն արթոր կըշարժէ առանց մտածելու որ զանոնք անհանգիստ կընէ:

24. Երբոր բանի մը հաւնի, կըսկսի ձեռքերը շփշրփել, գլուխը շարժել:

25. Շատ անգամ աչուրները կըխփխփէ ինչպէս քէ արեւուն սաստիկ լոյսը զինքը նեղէր:

26. Արհամարհանօք ուսերը վեր վեր կառնու:

27. Երբոր բանի մը նեղանայ, ոտքը գետինը կըզարնէ:

28. Ո՛ր եւ իցէ բանէ որ ձանձրանայ կամ քունը որ գայ, կըսկսի երկար երկար յօրանջել այլանդակ ձայներով՝ առանց ձեռքովը բերանը զոցելու. երբեմն ալ ոչ միայն կըյօրանջէ, այլ եւ քեռերն ասդիս անդին կըրկնցընէ: